INTIMITĂȚI BRÂNCUȘIENE*

Departe de țară, la Paris, unde a ajuns cu mari greutăți și multe sacrificii, îmboldit de arzătoarea dorință de a sacrifica totul pentru a-și desăvîrși studiile de sculptură, Brâncuși își găsea alinarea dorului de acasă și pentru ai lui scriind mereu mamei sale. Din epistola ce urmează, pe care o transcriem integral, scrisă într-un moment cînd viața sa se pornise pe făgașuri promițătoare, este vorba de 1905 (expusese la Salon și primise un mic ajutor din partea statului român), aflăm de grijile sale familiale, de afecțiunea tandră și ocrotitoare față de cea care întotdeauna l-a încurajat în aspirațiile lui și l-a îmbărbătat în hotărîrile de răspîntie ale adolescenței.

Paris 23 Noembrie 1905

Dragă Maică,

Ocupat peste măsură cu nevoile mele, abea acum avui răgaz să-ți scriu două trei cuvinte.

Vei ști că am primit scrisoarea D-le care mi-a umplut inima de bucurie, aducîndu-mi vestea că ești sănătoasă.

Mă întrebi dacă mai viu pe aci?! Așa mi-e în gînd; dar cu tot dorul ce duc de a veni, nu pot să mă mișc de aici pănă ce nu voi termina ce a ce am de făcut. Poate la vară să mă reped o clipă ca să te văd și să dea Dumnezău să te găsesc sănătoasă de înpreună cu toți cei ce te înconjură și-ți sunt dragi.

* Toate aceste mărturii se află în posesia sculptoriței Maria Mincu, fiica nepoatei lui Brâncuși. Scrisoarea a fost adaptată ortografiei actuale.

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

Eu sunt sănătos ce-ți doresc și D-tale. Cînd poți, mai scrie-mi cum o duci și să-mi spui adevărat dacă cumva te necăjește cineva pe aci.

Ce face Dumitru? Spune-i să fie cuminte și să se poarte bine cu lumea.

Spune sănătate la toți ai noștri și cunoscuților. Iar Dta primește dulci îmbrățișări de la un fiu ce te dorește.

C. Brâncuși

P.S. Cînd îți scrie cineva vre o scrisoare, să facă adresa tocmai așa cum urmează. Să nu o schimonosească în alt chip, căci de aceia nu primesc scrisorile regulat.

Monsieur
C. Brâncuși
16 *Place Dauphine*
Paris

Dacă în cazul scrisorii de mai sus aflăm despre simțămintele filiale de care era animat Brâncuși, imaginile fotografice alăturate ne prezintă cîteva aspecte din viața particulară a sculptorului, care ne pot contura mai bine omul. Una care îl „imortalizează" într-un instantaneu ce-l surprinde ațipind (1931), dezvăluie pasiunea lui pentru arta fotografică, cunoscîndu-i-se prea bine exigența la fotografiile după operele lui. O fotografie îl prezintă în aceeași perioadă lucrînd sîrguincios la tăiatul unei grinzi, destăinuind pasiunea lui pentru a executa toate muncile pregătitoare începerii unei lucrări. În altă fotografie este surprins de „confortabilul" inconfort al călăririi unei cămile, în vara anului 1937, cînd a văzut piramidele.

P. O.

https://biblioteca-digitala.ro